

ראש השנה י

תנו רבנן:

אחד הנוטע, אחד המבריך, ואחד המרכיב, ערב שביעית שלשים יום לפני ראש השנה	פחות משלשים יום לפני ראש השנה
עלתה לו שנה, ומותר לקיימן בשביעית.	לא עלתה לו שנה, ואסור לקיימן בשביעית.

פירות נטיעה זו אסורין עד חמשה עשר בשבט, אם לערלה - ערלה, ואם לרבעי - רבעי

מקור למשפט האחרון: מנא הני מילי? אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, ומטו בה משמיה דרבי ינאי: אמר קרא (ויקרא יט) **וכשנה הרכיבית וכשנה החמישית**, פעמים שברביעית - ועדיין אסורה משום ערלה, ופעמים שבחמישית - ועדיין אסורה משום רבעי.

הברייתא לא תואמת שיטת ר' מאיר: לימא דלא כרבי מאיר, דאי רבי מאיר - הא אמר: יום אחד בשנה חשוב שנה. דתניא: **פר האמור בתורה סתם**

רבי מאיר	רבי אלעזר
בן עשרים וארבעה חדש ויום אחד	בן עשרים וארבעה חדש ושלשים יום

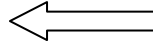
שהיה רבי מאיר אומר: כל מקום שנאמר עגל בתורה סתם - בן שנה, בן בקר - בן שתיים, פר - בן שלש.

דחייא: אפילו תימא רבי מאיר, כי קאמר רבי מאיר יום אחד בשנה חשוב שנה - בסוף שנה, אבל בתחלת שנה - לא.

קושי על הדחייא: אמר רבא: ולא קל וחומר הוא?

שנה, שיום אחד עולה לה בסופה

ומה נדה שאין תחילת היום עולה לה בסופה

אינו דין שיום אחד עולה בתחלתה? ואלא

סוף היום עולה לה בתחלתה

ויקרא פרק טו

(יט) וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זָבָה בְּבִשְׂרָה שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ וְכָל הַנֶּגַע בָּהּ יִטָּמָא עַד הָעֶרֶב:

הברייתא גם לא תואמת שיטת ר' אלעזר: מאי, רבי אלעזר - שלשים ושלשים בעי! דתנן:

רבי יוסי ורבי שמעון	רבי יהודה	תנא קמא	
שתי שבתות	כל הרכבה שאינה קולטת בשלשה ימים - שוב אינה קולטת	אין נוטעין ואין מבריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ראש השנה, ואם נטע והבריך והרכיב יעקור	
2 שבתות+30	30+3	30+30	ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה: כמה ימים יצריך כל אחד לקליטה (השרשתה) ושייחשב שנה לעניין ערלה

למסקנה, שיוך הברייתא לשיטת ר' מאיר: אלא, לעולם רבי מאיר. וכי קאמר שלשים - לקליטה.

קושי: אי הכי שלשים ואחד בעי!

תירוץ: קא סבר: יום שלשים עולה לכאן ולכאן.

ימים 1-30	יום ה-30
נקלט הנטיעה	נחשב לשנה לעניין ערלה

אמר רבי יוחנן: ושניהן מקרא אחד דרשו; (בראשית ח)

ויהי כאחת ויש מאות שנה כראשון כאחד זחגש,

רבי מאיר	ר' אלעזר
מדאכתי יום אחד הוא דעייל בשנה וקא קרי לה שנה - שמע מינה: יום אחד בשנה חשוב שנה	אי כתיב בשש מאות ואחת שנה - כדקאמרת, השתא דכתיב כאחת ויש מאות שנה - שנה אשש מאות קאי, ומאי אחת - אתחלתא דאחת קאמר

המקור לר' אלעזר ש30 יום חשוב שנה: ורבי אליעזר מאי טעמא? דכתיב **כראשון כאחד זחגש**, מדאכתי יום אחד הוא דעייל בחדש, וקא קרי ליה חדש - שמע מינה: יום אחד בחדש חשוב חדש. ומדיום אחד בחדש חשוב חדש - שלשים יום בשנה חשובין שנה. וחדש למנוייו ושנה למנוייה.